

Artillerisystem Archer. Med en besättning om fyra personer varav en är fordonsförare kan systemet stanna och gruppera på mindre än en minut. På ytterligare 15 sekunder avfyras 3 granater och efter ytterligare 60 sekunder ska man kunna stå i en ny ställning 500 meter bort. Det sistnämnda är viktigt för att undvika att bli inmätt och bekämpad genom artilleribekämpning. Studien av artillerisystemet inleddes 2001 och nu 10 år senare är det moget för serieleverans.

Slagfjädern fortsätter sin serie om modern vapentechnik, utrustning, övningar och krigshistoria med denna artikel om svensk förnyelse inom stridsfordonsområdet. Författare är överstelöjtnant Jan Forsberg, Forsvarshögskolan och tidigare chef för Livgardesgruppen.

Bandvagn 10 S MKII. Vagnen har sålts till Storbritannien, Nederländerna och Frankrike och används av marininfanteriet i dessa länder. Vagnen är splitterskyddad och tål finkalibrig eld och är amfibisk.

Förnyelse av svenska stridsfordon

Inte sedan 1990-talet har vi i Sverige sett en så stor förnyelse som just nu inom stridsfordonsområdet. För 20 år sedan introducerades stridsfordon 90, Leoparderna köptes och samtidigt skedde en för Sverige ovanlig anskaffning av före detta östtyska stridsfordon. Allt som allt anskaffades och infördes cirka 1 800 stridsfordon till den svenska armén under 1990-talet. Inom perioden 2010-2012 genomförs här i Sverige allt ifrån prov med uppgradering av Stridsvagn 122 Leopard 2 till nyanskaffningar av pansarterrängbilar från Finland. Även en ny upphandling av splitterskyddade bandvagnar startar inom kort. Också artilleriet tillförs nya autonoma fordon som kan allt från eldgivning till automatisk laddning och beräkning av alla skjutelementvärden.

Stridsvagn Leopard 2

Våra svenska Leoparder fick redan 2002 minskydd på tio av de totalt 120 stridsvagnarna som anskaffades.

Detta gjorde att vagnen kom upp i en totalvikt på 65 ton. Tanken var att vi skulle kunna använda ett helt stridsvagnskompani i internationell tjänst. Den nya vagnen fick beteckningen Strv 122B. Nyligen togs ett beslut om att uppgradera ytterligare fyra stridsvagnar med minskydd. Dessutom förbereddes dessa vagnar specifikt för eventuell insats i Afghanistan.

Försvarets Materielverk tog under 2010 fram en prototyp av en vidareutvecklad Strv 122B som optimerats mot de nya asymmetriska hotbilder som främst visats i Afghanistan under senare tid. Minskyddet till stridsvagn 122 togs fram av Åkers Krutbruk Protection AB i samverkan med ingenjörbyrån IBD i Tyskland. Kraven var att vagnsbredden inte fick överstiga 4 meter och att totalvikten inte fick öka nämnvärt.

Den tekniska lösningen blev cirka 350 kg tyngre och man har bland annat utnyttjat moderna nanoteknologibaserade keramer för

att skapa ett effektivt skydd till låg vikt och bättre flerträffkapacitet. Den uppgraderade svenska Leoparden stod klar i slutet av 2010 och visades upp på International Armoured Vehicles Conference i London i februari 2011.

Pansarterrängbil AMV XA 360

Efter två omgångar av utvärderingar vid FMV anskaffas nu 113 stycken AMV från finländska Patria. Det blir fyra versioner (Transport, Sjukvård, Stridsledning och Reparation) och fordonens stridsvikt blir 27 ton. Skyddet både mot beskjutning och mot minor har prioriterats vilket har påverkat stridsvikten så att amfibieförmågan försvinner. Beväpningen blir en 12.7 mm tung kulspruta alternativt 40 mm granatspruta i en vapenhuv. Även ksp 58 och ksp 90 kan användas. Med en Scania V-8 dieselmotor på 550 hästkrafter kan fordonet komma upp i mer än 100 km/tim. Ytterligare 113 fordon är

planerade för anskaffning som option. Inledningsvis skall P7 Revingehed tillföras dessa fordon. Ett prototypfordon finns redan i Sverige och serieleveransen kommer igång under andra halvåret 2012.

Nya pansrade bandvagnar

FMV arbetar med en offertförfrågan om splitterskyddade bandvagnar till ett totalbehov om 150 stycken. Denna konkurrensupphandling väntas stå mellan BAE Systems i Örnsköldsvik med sin BvS 10 och STK från Singapore med sin ATTC Bronco. Utvärderande prov är inplanerade i Sverige under 2011. För att täcka det svenska behovet är det redan inplanerat att leasa 15 st BvS 10 från det holländska marininfanteriet. BvS 10 fick namnet Viking i Storbritannien där Royal Marines använder den. Även det franska marininfanteriet har köpt vagnen. Vagnen har en vikt på 10.6 ton och är amfibisk.

Ingenjörbandvagn 120

Första leveransen av en nyutvecklad ingenjörbandvagn baserad på Leopard 2 chassi sker i maj månad 2011. FMV har beställt 6 stycken från Rheinmetall i Tyskland. Även schweiziska RUAG ingår som dellerantör. Fordonen (stridsvagn 121)

Ingenjörbandvagn 120 är ett kvalificerat fältarbetsfordon som kan lösa sin uppgift under strid i en splittermiljö. Från minbrytning med minplog till att gräva kvalificerade skyddsställningar för trupp och stridsfordon kan listan över uppgifter göras lång. Med schaktbladet kan fordonet flytta upp till 350 kubikmeter jordmassor i timmen. Stridsvikten är 62.5 ton och vagnen är beväpnad med en Protector vapenhuv som kan ta en tung kulspruta 12.7 mm alternativt en granatspruta med kalibern 40 mm. Rökkastare ingår i systemet för skydd. Även en IR-kamera ingår för mörkerobservation.

Leopard 2 tillverkades nya för Sverige och infördes under beteckningen Strv 122. Av de 120 beställda och levererade stridsvagnarna har hittills 14 byggts om och förstärkts med minskydd och med ny beteckning strv 122B. Till Leopardssystemet ingår även 14 bärgningsbandvagn 120 byggda på Leopard 2 chassi.

togs först till Miloverkstaden i Skövde där tornen demonterades samt motor och kylsystem modifierades till Strv 122 standard. Därefter skickades fordonen till Tyskland för konvertering med grävanordning, multifunktionsverktyg som kan klippa av armeringsjärn och en minplog. Vagnen kan använda alla redskapen även när personalen sitter nedluckade i pansarskydd; detta tack vare ett antal fjärrstyrda kameror.

Bilden visar en Personterrängbil 6 med ursprungsbeteckningen RG32M. Fabriken i Sydafrika ägs av BAE Systems och svensk generalagent är BAE Systems i Örnsköldsvik.

Även Nederländerna har beställt denna nyutvecklade ingenjörbandvagn som internationellt kallas Kodiak.

Beväpning av Galten

Personterrängbil 6, även kallad Galten, är under modifiering för att beväpnas med en 12.7 mm tung kulspruta. Ett roterbart U-format pansarskydd ska ge skytten ett säkrare sätt att agera på. Även en vapenhuv av typ Protector kommer att installeras på några fordon. Galten är beställd i 260 exemplar och är en av arbetshästarna i Sveriges insats i Afghanistan. Fordonen är byggda i Sydafrika och modifieringen

genomförs av BAE Systems i Örnsköldsvik (f.d. Hägglunds och Söner).

Artillerisystem Archer

För att skapa ett mobilt splitterskyddat artillerisystem har BAE Systems i Karlskoga (f.d. Bofors) använt ett dumperchassi från Volvo som man monterat en 155 mm automatladdad pjäs på. Fordonet väger 32 ton och kan köras och hanteras utan att personalen behöver göra avsättning eller exponeras för split. Artillerisystemet har utvecklats tillsammans med Norge. Sammanlagt har Sverige och Norge beställt vardera 24 fordon för sina respektive artilleriförband. Tidigare har även Danmark och Australien visat intresse för systemet. Pjäsen har en relativ eldrörlängd L/52 vilket medger en högsta skottvidd på 60 km med specialammunition. Tre granater kan avfyra inom 15 sekunder och totalt kan 21 granater medföras i fordonet. Serieproduktionen har påbörjats och leveranserna sker i närtid. ■

JAN FORSBERG

Pansarterrängbil AMV XA 360. Fordonet har en Protector vapenhuv (12.7 mm tung ksp) som innebär att skytten kan sitta inne i det pansarskyddade utrymmet och skjuta utan att exponera sig.